

Voorstel aan de gemeenteraad

Actieprogramma Samen stad maken: Initiatief

Beleidsveld	Wijkgericht Werken en Participatie
Organisatieonderdeel	Wijken
Opsteller	Andrea Berghuizen
Kenmerk	8685730
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De volgende ambities bij het werken aan initiatief vast te stellen:
 - a) We staan klaar voor de grote diversiteit aan initiatiefnemers met primair een lokaal belang. Om initiatieven die het publiek belang dienen zo goed mogelijk te ondersteunen, te faciliteren en verder te helpen.
 - b) We willen de positieve effecten van initiatieven behouden, ook na de initiatieffase. We werken aan betere aansluiting van nieuwe initiatieven op regulier beleid en op de doorontwikkeling van initiatieven.
 - c) We geven ruimte aan initiatieven en werken aan een duidelijke en transparante afweging voor ondersteuning in financiering of ambtelijke bijdrage. We zorgen voor heldere rollen en processen.
 - d) We vinden het belangrijk dat iedereen initiatief kan nemen. Voor de mensen waarvoor dit niet vanzelfsprekend is, zorgen we voor aanmoediging en extra ondersteuning
2. De volgende leidende principes te hanteren bij het werken aan initiatief:
 - a) Een gezonde stad kan niet zonder initiatiefnemers.
 - b) Initiatieven zijn van de stad.
 - c) We leren continu en we ontwikkelen door
 - d) We bekijken initiatieven integraal en werken en denken in maatschappelijke waarden
 - e) We kijken vooruit naar de fase na het initiatief.
 - f) Maatwerk is nodig, maar structuur kan helpen.
 - g) Wel beter, niet meer geld.
 - h) Verder met initiatief aan de hand van routekaart LSA.
3. De agenda met daarin de volgende actielijnen vast te stellen:
 - a) Communiceren en doorontwikkelen bewonersbod en zelfbeheer
 - b) Verdere inzet van buurtbudgetten uitwerken
 - c) Samenwerkingsnetwerk versterken
 - d) Ondersteunen en versoepelen processen
 - e) Doorontwikkelen participatie en inclusie bij initiatieven
 - f) Verdiepen vraagstuk zeggenschap

4. Het Actieprogramma Samen stad maken: Initiatief vast te stellen, zodat de actielijnen, fasering en prioritering verder vorm kunnen krijgen in samenwerking met de partners in de stad.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Op 21 november 2019 heeft uw raad het actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier vastgesteld. In deze uitbreiding van het actieprogramma met initiatief stelt de raad de ambities, de leidende principes en de agenda met actielijnen vast om in Utrecht gewortelde initiatieven te ondersteunen ontwikkelen en benutten.

Context

Aanleiding

Met dit raadsvoorstel geven we invulling aan motie M2019/424 Samen stad maken op de Utrechtse manier door participatie en initiatief. De motie is aangenomen op 21 november 2019 toen het Actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier is vastgesteld. Om direct effect te kunnen sorteren, gaven we prioriteit aan de uitvoering van de acties voor participatie. In halfjaarlijkse voortgangsrapportages schrijven we over de voortgang en resultaten van onze ambities. De voortgang en resultaten op participatie zijn dusdanig dat er nu ruimte is om de wens voor uitbreiding van het actieprogramma met initiatief invulling te geven. Daarbij bouwen wij verder op de uitvoering in de afgelopen drie jaar van wat in het coalitieakkoord staat over initiatief.

Juridische context

Dit raadsvoorstel leidt niet tot wijzigingen van bestaande vastgestelde regelingen. Nu de raad het Actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier heeft vastgesteld, dient de raad ook over de uitbreiding van het actieprogramma te besluiten.

Beoogd effect

Met deze volgende stap in het uitwerken van Samen stad maken op de Utrechtse manier willen we initiatieven nog beter stimuleren en versterken omdat we zonder de creativiteit, kennis en energie uit de stad kansen missen.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- 4 december 2020 [Raadsbrief Tweede voortgangsrapportage actieprogramma 'Samen stad maken op de Utrechtse manier'](#)
- 22 juni 2020 [Raadsbrief Voortgangsrapportage Samen stad maken](#)
- 21 november 2019 [Motie 424 Samen stad maken op de Utrechtse manier door participatie en initiatief](#)
- 21 november 2019 [Raadsvoorstel Actieprogramma samen stad maken op de Utrechtse manier](#)

Beslispunt	
1	De volgende ambities bij het werken aan initiatief vast te stellen: a) We staan klaar voor de grote diversiteit aan initiatiefnemers met primair een lokaal belang. Om initiatieven die het publiek belang dienen zo goed mogelijk te ondersteunen, te faciliteren en verder te helpen. b) We willen de positieve effecten van initiatieven behouden, ook na de initiatieffase. We werken aan betere aansluiting van nieuwe initiatieven op regulier beleid en op de doorontwikkeling van initiatieven. c) We geven ruimte aan initiatieven en werken aan een duidelijke en transparante afweging voor ondersteuning in financiering of ambtelijke bijdrage. We zorgen voor heldere rollen en processen. d) We vinden het belangrijk dat iedereen initiatief kan nemen. Voor demensen waarvoor dit niet vanzelfsprekend is, zorgen we voor aanmoediging en extra ondersteuning
Argumenten	
1.1	<u>Het formuleren van ambities draagt bij aan een helder begrip van het doel van de wijze waarop de gemeente omgaat met initiatieven.</u> We investeren hiermee in de kwaliteit van samenleven en samenspel tussen Utrechters en de gemeente.

1.2	<u>Met deze ambities voor initiatief wordt aangesloten op de drie doelen die door de gemeenteraad met Actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier voor participatie zijn vastgesteld.</u>
	De drie doelen die door de gemeenteraad zijn vastgesteld voor in het Actieprogramma samen stad maken op de Utrecht manier zijn: - Inclusiviteit: meer verschillende Utrechters kunnen meedoen - Betrokkenheid: mensen voelen zich betrokken bij de stad Utrecht - Samen wijzer worden: kwaliteitsimpuls in plannen, beleid en projecten Bewonersparticipatie en overheidsparticipatie/bewonersinitiatief hangen met elkaar samen en kunnen elkaar versterken.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>De keuze om in te zetten op initiatiefnemers met primair een lokaal belang kan de indruk wekken dat andere initiatieven niet belangrijk worden gevonden.</u>
	Partijen die niet deze lokale worteling hebben, zoals bijvoorbeeld een landelijke belangenorganisatie of projectontwikkelaar, vallen niet onder deze definitie waarvoor dit document is opgesteld. Dat betekent niet dat deze partijen geen waardevolle ideeën of projecten kunnen hebben, maar dit actieprogramma is daar niet op gericht. Zij kennen andere kanalen en hebben een andere rol binnen de stad.
Beslispunt	
2	De volgende leidende principes te hanteren bij het werken aan initiatief: a) Een gezonde stad kan niet zonder initiatiefnemers. b) Initiatieven zijn vān de stad. c) We leren continu en we ontwikkelen door d) We bekijken initiatieven integraal en werken en denken in maatschappelijke waarden e) We kijken vooruit naar de fase na het initiatief. f) Maatwerk is nodig, maar structuur kan helpen. g) Wel beter, niet meer geld. h) Verder met initiatief aan de hand van routekaart van het Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA)
Argumenten	
2.1	<u>Deze leidende principes geven het belang aan van initiatieven voor de stad en kunnen rekenen op draagvlak</u>
	Deze leidende principes zijn vuistregels die richting geven aan het denken en handelen van de gemeente Utrecht waar het gaat om initiatieven. Met deze leidende principes voor initiatief wordt aangesloten op de strategieën die door de raad met Actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier voor participatie zijn vastgesteld.
Beslispunt	
3	De agenda met daarin de volgende actielijnen vast te stellen: a) Communiceren en doorontwikkelen bewonersbod en zelfbeheer b) Verdere inzet van buurtbudgetten uitwerken c) Samenwerkingsnetwerk versterken d) Ondersteunen en versoepelen processen e) Doorontwikkelen participatie en inclusie bij initiatieven f) Verdiepen vraagstuk zeggenschap
Argumenten	
3.1.	<u>Deze actielijnen sluiten aan bij de afspraken in het Coalitieakkoord</u>

	Ook bouwen de actielijnen voort op de verschillende acties die vanuit de gemeente al zijn ondernomen om initiatieven mogelijk te maken en te ondersteunen, zoals het initiatievenfonds, het groene golfteam, de beslistafel, helpen bij het zoeken naar ruimte voor initiatieven. De actielijnen zijn de concrete producten en processen die worden ingericht om de ambities te verwezenlijken.
3.2	<u>Deze agenda en actielijnen komen voort uit inbreng van onze gesprekspartners in de stad en zijn afkomstig uit lopende projecten, evaluaties, gesprekken, kwalitatieve en kwantitatieve gegevens.</u>
	Dit actieprogramma is een stap in een doorlopend proces van in gesprek zijn met initiatiefnemers. Rondom concrete initiatieven en ook evaluaties en gesprekken over bewonersbod, het initiatievenfonds, diverse artikelen, manifesten, interviews van initiatiefnemers, resultaten van eerdere raadsinformatiebijeenkomsten en ook de discussie tijdens de besprekingen van de voortgangsrapportages Samen stad maken zijn meegenomen als inbreng voor dit actieprogramma.
Kanttekeningen/Risico's	
3.1	<u>De gewenste richting en discussiepunten zoals de gemeente die voor zich ziet zijn verwerkt in dit Actieprogramma. Daarmee kan de indruk ontstaan dat de gemeente niet flexibel is in het aanpassen van deze agenda en actielijnen.</u>
	We nodigen diverse initiatiefnemers uit om hierover met ons en met elkaar in gesprek te gaan. Uit die gesprekken kunnen voorstellen komen die kunnen zorgen voor aanpassingen in prioriteiten en scherpere keuzes. Door de beslispunten in dit raadsvoorstel op deze manier te formuleren wordt de ruimte geboden om in gesprek met raad en stad te komen tot aanscherping daarvan.
3.2	<u>Er zit spanning tussen de steeds professionelere manier van inkoop en aanbesteden met steeds meer eisen enerzijds en de wens om bewoners(organisaties) daar een reële plek in te geven anderzijds.</u>
	De uitwerking van 'een gelijk speelveld' vraagt om duidelijke keuzes en afspraken.
3.3	<u>Inclusiviteit, verbinding zoeken en in gesprek zijn met de stad komen soms in de knel naarmate initiatiefnemers zich ontwikkelen tot professioneel georganiseerde partijen die aangeven namens de stad te spreken.</u>
	Dit vraagt om een voortdurende afweging over met wie we het gesprek –willen – voeren en om alertheid bij de mogelijkheden die we als gemeente bieden voor het ondersteunen van initiatieven: zijn die voor alle 'soorten' initiatiefnemers even toegankelijk?
Beslispunt	
4	Het Actieprogramma Samen stad maken: Initiatief vast te stellen, zodat de actielijnen, fasering en prioritering verder vorm kunnen krijgen in samenwerking met de partners in de stad.
Argumenten	
4.1	<u>De inhoud van dit actieprogramma is een voorstel voor de agenda voor de komende anderhalf jaar om samen met de stad te werken aan initiatief.</u>
	De raad heeft opdracht gegeven om het actieprogramma Samen stad makenuit te breiden met initiatief en de stad ruimte te geven om daar kleuring aan te geven.
Kanttekeningen/Risico's	
4.1.	<u>Fasering in de uitwerking van deze agenda is noodzakelijk.</u>
	De uitvoering van dit deel over initiatief van het actieprogramma Samenstad maken vindt plaats binnen de bestaande budgetten.

--	--

Financiën

De uitvoering van deze activiteiten vindt plaats binnen de reguliere budgetten en bestaande capaciteit. Participatie vernieuwen en nog beter inspelen op initiatieven brengt kosten en inspanningen met zich mee. Veel van de genoemde acties vragen om personele inzet. Soms is dit een onderdeel van regulier werk, en gaat het om een ander accent daarin. Soms gaat het om aanvullende acties en inzet. Dat legt beperkingen op. We zullen moeten selecteren en faseren.

Zoals aangegeven doen we dat in overleg met initiatiefnemers in de stad. Mocht dit leiden tot het toevoegen van actielijnen of intensiveringen op een bepaald vlak betekent dat wel in het kader van het gelijk blijven van het budget dat er geprioriteerd moet worden binnen de huidige inzet op het actieprogramma.

Ten aanzien van de budgetten die noodzakelijk zijn om initiatieven financieel te ondersteunen stelt dit actieprogramma geen wijzigingen voor, voor 2021.

Vervolg

Via de halfjaarlijkse Voortgangsrapportage Samen stad maken wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht als inbreng van initiatiefnemers leidt tot een wijziging in fasering en prioritering. Ook worden vorderingen in de uitvoering hier aangegeven. Evaluatie en borging vindt plaats volgens het Utrechtse model van sturen en verantwoorden.

Participatie

De basis van dit document is de inbreng van de vele partners die er in de stad zijn op het gebied van initiatief. Er is informatie verzameld uit lopende initiatieven, evaluaties, gesprekken, kwalitatieve en kwantitatieve gegevens. En er is geput uit kennis van het landelijk netwerk van de LSA, een professioneel netwerk én kennispartner voor veel initiatiefnemers.

De genoemde actielijnen uit beslispunt 3 worden nadrukkelijk met de stad uitgevoerd. Per actielijn zijn in het Actieprogramma globaal de termijnen en inzet beschreven. Dit Actieprogramma is daarmee een nieuwe stap in een doorlopend proces van continu met initiatiefnemers in de stad in gesprek zijn.

Communicatie

Het Actieprogramma wordt rondgestuurd aan specifieke belanghebbenden. Zij kunnen hier intern en onderling in gesprek, waarbij ambtelijk toelichting gegeven kan worden. Zo is ook duidelijk bij wie ze terecht kunnen met vragen. De hoofdlijnen van informatie uit deze gesprekken wordt aan de raad verstrekt.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Actieprogramma Samen stad maken: Initiatief

Bijlagen informatief

-